

Seat No	
---------	--

**Post Graduate Diploma in School Counselling-I Semester-I
Examination**

**Psychology (Compulsory) Paper-I
Child Psychology: PGDSC13101
Subject Code: 241301**

Time: Three Hours

Total Marks: 80

Instructions:

- 1. All Questions are Compulsory.**
- 2. All Questions carry equal marks.**
- 3. Figures to the right indicate full marks**

Q.1 A) Choose the Correct alternatives from the following.

10

- 1 ----- proposed psychosexual developmental stages.
a) Skinner b) Bandura c) Pavlov d) Fried
- 2 How many stages of human development has been mentioned by Erikson?
a) 08 b) 05 c) 04 d) 02
- 3 ----- Researcher can use case study method to find out..
a. Correlation b. Survey c. Experimental d. Observations
- 4 According to -----, each person's behavior is not necessarily an accurate reflection of him.
a. Ericsson b. Fried c. Bandura d. Vygotsky
- 5 The precautions and caution shown by the infant while interacting with a stranger is----- anxiety.
a) Healthy b) Separation c) Nerves d) Strange
- 6 Parent-child conflict is more ----- higher in society
a) Conventional b) Industrialization c) Both 1 and 2 d) None of these
- 7 ----- Shame and guilt can create a feeling of guilt
a) Dating b) Love c) Masturbation d) Sexual Intercourse
- 8 ----- means observations made under controlled conditions in a laboratory about a specific problem.
a. growth b. correlation c. experimental d. Social development
- 9 Who proposed the theory of human development?
a. Maslow and Carl Rogers b. Piaget and Vygotsky c. Freud and Erikson d. Eric and Ericson
- 10 In quantitative research, the information collected is converted -----.
a. factor analysis b. in numbers c. In the description d. None of these

Q.1 B) Write answer in one sentence.

10

- 1 Which method was introduced by Heard Kilpatrick?
- 2 What is independent variable?
- 3 Which research has limitations?
- 4 What is developmental psychology a means of obtaining information about various aspects of human development?
- 5 Who among the following emphasized relationship in child development?
- 6 Whose is an experimental on the elegance of compliance?
- 7 Which theory was proposed by Vegoustic?
- 8 From which year solid or active state begin?
- 9 Who developed the MAX model?
- 10 Skinner experimented on someone?

Q.2. Write short Notes (Four out of Six) .

20

- 1 Positive correlation
- 2 Cognitive development of children in Piage's theory
- 3 Anal Stage
- 4 Negative correlation.
- 5 Discrimination of Stimulus
- 6 Positive and Negative reinforcement.

Q.3. Write short Answers (Two out of Four) .

20

- 1 Briefly explain the punishment and reward methods of Skinner's experiment?
- 2 Describe the cognitive process in Vygotski's theory?
- 3 Explain the life instinct of psychoanalysis theory?
- 4 Explain the structure of Skinner's Operational Conditioning experiment?

Q.4. Answer the following question on broad. (One out of two).

20

- 1 Explain the structure of Skinner's Operational Conditioning experiment?
 - 2 Explain the information-processing theory in detail?
-

मराठी रूपांतर

सूचना: :

1. सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे.
2. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.
3. उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

Q.1.A) खाली दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा.

१०

- 1 ----- यांनी मनोवैज्ञानिक विकासाच्या अवस्था मांडल्या.
अ) स्कीनर ब) बांडूरा क) पावलोव्ह ड) फ्राईड
- 2 एरिक्सन यांनी मानवी विकासाचे किती टप्पे सांगितले आहे?
अ) ०८ ब) ०५ क) ०४ ड) ०२
- 3 ----- शोधण्यासाठी संशोधक व्यक्ती अभ्यास पद्धतीचा वापर करू शकतो.
अ. सहसंबंध ब. सर्वेक्षण क. प्रायोगिक ड. निरीक्षणात्मक
- 4 ----- नुसार, प्रत्येक व्यक्तीचे वर्तन हे त्याचे अचूक प्रतिबिंब असेलच असे नाही.
अ. एरिक्सन ब. फ्राईड क. बांडूरा ड. व्हेगॉस्टीक
- 5 अनोळखी व्यक्तीची आंतरक्रिया करताना अर्भकाने दर्शविलेली खबरदारी आणि सावधपणा म्हणजे----- चिंता होय.
अ. आरोग्यदायी ब) विलगता क) चेतापदशी ड) अनोळखी व्यक्ती
- 6 पालक-बालक संघर्ष अधिक ----- समाजामध्ये उच्च असतो
पारंपारिक ब) औद्योगीकरण क) १ आणि २ दोन्ही ड) यापैकी नाही
- 7 ----- लज्जा आणि अपराधी भावनेची निर्मिती करू शकते.
अ) डेटिंग ब) प्रेम क) हस्तमैथुन ड) लैंगिक समागम
- 8 ----- म्हणजे निश्चित समस्येसंबंधी प्रयोगशाळाते नियंत्रित परीस्थितीत केलेले निरीक्षण होय.
अ. वाढ ब. सहसंबंध क. प्रयोग ड. सामाजिक विकास
- 9 मानवी विकास सिद्धांत कोणी मांडले?
अ. मास्लो आणि कार्ल रॉजर्स ब. पियाजे आणि व्यागोटास्की क. फ्राईड आणि एरिक्सन ड. एरिक आणि एरिक्सन
- 10 परिमाणात्मक संशोधनात गोळा केलेल्या माहितीचे रूपांतर मध्ये केले जाते.
अ. घटक विश्लेषणामध्ये ब. संख्येमध्ये क. वर्णनामध्ये ड. यापैकी एकही नाही

Q.1 B) एका वाक्यात उत्तरे लिहा.

10

- 1 हर्ड किलपॅट्रिक यांनी कोणती पद्धत मांडली?
- 2 स्वतंत्र परिवर्त्य म्हणजे काय?
- 3 कोणत्या संशोधनाला मर्यादा असतात?
- 4 विकासात्मक मानसशास्त्र हे मानवी विकासाच्या विविध पैलूबद्दल माहिती मिळविण्याचे कोणते माध्यम आहे?
- 5 बालकाच्या विकासात खालीलपैकी कोणी नातेसंबंधावर भर दिला?
- 6 अभिजात अभिसंधानावरील प्रायोगिक कोणाचा आहे?

- 7 व्हेगॉस्टीक यांनी कोणता सिद्धांत मांडला?
- 8 ठोस किंवा कृतीयुक्त अवस्थेची सुरुवात कोणत्या वर्षा पासून होते?
- 9 MAX प्रारूप कोणी विकसित केले?
- 10 स्किनरने कोणावर प्रयोग केला?

Q.2.टीपा लिहा. (सहा पैकी कोणतेही चार).

२०

- 1 धनात्मक सहसंबंध
- 2 पियाजे यांच्या सिद्धांतातील बालकांचा बोधात्मक विकास
- 3 गुदावस्था
- 4 ऋणात्मक सहसंबंध.
- 5 उद्धीपकाचे भेदबोधन
- 6 धन आणि ऋण प्रबलन.

Q.3.थोडक्यात उत्तरे लिहा. (चार पैकी कोणतेही दोन) .

२०

- 1 स्किनर यांच्या प्रयोगातील शिक्षा आणि पारितोषिक पद्धती थोडक्यात स्पष्ट करा?
- 2 व्यागोटस्की यांच्या सिद्धांतातील बोधात्मक प्रक्रिया वर्णन करा.
- 3 मनोविश्लेषण सिद्धांतातील जीवन उर्मी स्पष्ट करा.
- 4 स्किनर यांच्या व्यापारक अभिसंधान प्रयोगाची रचना स्पष्ट करा.

Q.4.सविस्तर उत्तर लिहा. (दोन पैकी एक) .

२०

- 1 स्किनर यांच्या व्यापारक अभिसंधान प्रयोगाची रचना स्पष्ट करा.
- 2 माहिती-प्रक्रिया सिद्धांत सविस्तर स्पष्ट करा?

Model Answer Paper

Post Graduate Diploma in School Counselling-I Semester-I Examination

Psychology (Compulsory) Paper-I

Child Psychology: PGDSC13101

Subject Code: 241301

Time: Three Hours

Total Marks: 80

Q.1.A) खाली दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा.

१०

1 ----- यांनी मनोवैज्ञानिक विकासाच्या अवस्था मांडल्या.

अ) स्कीनर ब) बांडूरा क) पावलोव्ह ड) फ्राईड

Option 4

2 एरिक्सन यांनी मानवी विकासाचे किती टप्पे सांगितले आहे?

अ) ०८ ब) ०५ क) ०४ ड) ०२

Option 1

3 ----- शोधण्यासाठी संशोधक व्यक्ती अभ्यास पद्धतीचा वापर करू शकतो.

अ. सहसंबंध ब. सर्वेक्षण क. प्रायोगिक ड. निरीक्षणात्मक

Option 1

4 ----- नुसार, प्रत्येक व्यक्तीचे वर्तन हे त्याचे अचूक प्रतिबिंब असेलच असे नाही.

अ. एरिक्सन ब. फ्राईड क. बांडूरा ड. व्हर्गोस्टीक

Option 3

5 अनोळखी व्यक्तीची आंतरक्रिया करताना अर्भकाने दर्शविलेली खबरदारी आणि सावधपणा म्हणजे----- चिंता होय.

अ. आरोग्यदायी ब) विलगता क) चेतापदशी ड) अनोळखी व्यक्ती

Option 4

6 पालक-बालक संघर्ष अधिक ----- समाजामध्ये उच्च असतो

पारंपारिक ब) औद्योगीकरण क) १ आणि २ दोन्ही ड) यापैकी नाही

Option 2

7 ----- लज्जा आणि अपराधी भावनेची निर्मिती करू शकते.

अ) डेटिंग ब) प्रेम क) हस्तमैथुन ड) लैंगिक समागम

Option 3

8 ----- म्हणजे निश्चित समस्येसंबंधी प्रयोगशाळाते नियंत्रित परीस्थितीत केलेले निरीक्षण होय.

अ. वाढ ब. सहसंबंध क. प्रयोग ड. सामाजिक विकास

Option 3

9 मानवी विकास सिद्धांत कोणी मांडले?

अ. मास्लो आणि कार्ल रॉजर्स ब. पियाजे आणि व्यागोटास्की क. फ्राईड आणि एरिक्सन ड. एरिक आणि एरिक्सन

Option 3

10 परिमाणात्मक संशोधनात गोळा केलेल्या माहितीचे रुपांतर मध्ये केले जाते.

अ. घटक विश्लेशनामध्ये ब. संख्येमध्ये क. वर्णनामध्ये ड. यापैकी एकही नाही

1 हर्ड किलपॅट्रिक यांनी कोणती पद्धत मांडली?

Ans:

project प्रकल्प

2 स्वतंत्र परिवर्त्य म्हणजे काय?

Ans:

3 कोणत्या संशोधनाला मर्यादा असतात?

Ans:

Observational, Experimental, Survey All of the above निरीक्षणात्मक,

4 विकासात्मक मानसशास्त्र हे मानवी विकासाच्या विविध पैलूबद्दल माहिती मिळविण्याचे कोणते माध्यम आहे?

Ans:

Scientific वैज्ञानिक

5 बालकाच्या विकासात खालीलपैकी कोणी नातेसंबंधावर भर दिला?

Ans:

Sigmund Freud सिग्मंड फ्राईड

6 अभिजात अभिसंधानावरील प्रायोगिक कोणाचा आहे?

Ans:

Ivan Pavlov इव्हान पॅव्लोव

7 व्हेगॅस्टीक यांनी कोणता सिद्धांत मांडला?

Ans:

Socio-Cultural सामाजिक-सांस्कृतिक

8 ठोस किंवा कृतीयुक्त अवस्थेची सुरुवात कोणत्या वर्षा पासून होते?

Ans:

7 to 12 ७ ते १२

9 MAX प्रारूप कोणी विकसित केले?

Ans:

Carol Izard कॅरोल इझार्ड

10 स्किनरने कोणावर प्रयोग केला?

Ans:

On Rats उंदरावर

Q.2.टीपा लिहा. (सहा पैकी कोणतेही चार).

1 धनात्मक सहसंबंध

Ans:

2 पियाजे यांच्या सिद्धांतातील बालकांचा बोधात्मक विकास

Ans:

3 गुदावस्था

Ans:

4 ऋणात्मक सहसंबंध.

Ans:

5 उद्धीपकाचे भेदबोधन

Ans:

6 धन आणि ऋण प्रबलन.

Ans:

Q.3.थोडक्यात उत्तरे लिहा. (चार पैकी कोणतेही दोन) .

२०

1 स्किनर यांच्या प्रयोगातील शिक्षा आणि पारितोषिक पद्धती थोडक्यात स्पष्ट करा?

Ans:

2 व्यागोटस्की यांच्या सिद्धांतातील बोधात्मक प्रक्रिया वर्णन करा.

Ans:

3 मनोविश्लेषण सिद्धांतातील जीवन उर्मी स्पष्ट करा.

Ans:

4 स्किनर यांच्या व्यापारक अभिसंधान प्रयोगाची रचना स्पष्ट करा.

Ans:

Q.4.सविस्तर उत्तर लिहा. (दोन पैकी एक) .

२०

1 स्किनर यांच्या व्यापारक अभिसंधान प्रयोगाची रचना स्पष्ट करा.

Ans:

2 माहिती-प्रक्रिया सिद्धांत सविस्तर स्पष्ट करा?

Ans:
